

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Whitesmith, EstQF Level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalikke kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse koolituskavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsestandard Ehitusplekksepp, tase 4 on täienduskoolituse õppekava ja töömaailma kutse andmise aluseks. See kutsestandard ei ole tasemeõppe õppekava ning koolilõpu kutse andmise aluseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Whitesmith, EstQF Level 4	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work

Ehitusplekksepad töötavad ehitusmaterjale tootvates ja ehitusettevõtetes. Nad ehitavad nõuetekohaseid valts- ja profiilplekk-katuseid ja fassaade ning paigaldavad plekk detaile. Tööülesannete hulka kuulub ka aluskatuse ehitamine, vihmaveesüsteemide paigaldamine ja olemasolevate katuste hooldamine ja remont.

4. taseme ehitusplekksepp omab eelnevat töökogemust. Ta töötab iseseisvalt, täidab keerukamaid tööoperatsioone ning juhendab vajadusel vähem kogenud kolleege.

Selle taseme ehitusplekksepp omab lisaks kaasaegsete materjalide ja tehnoloogiate tundmisele baasteadmisi ja –oskusi ka traditsioonilisematest katuseehituse tehnoloogiatest, meetoditest ja materjalidest. Lähtub oma töös kehtivatest EVS standarditest.

Ehitusplekksepad töötavad üldjuhul viis päeva nädalas, kaheksa tundi päevas. Sõltuvalt objektist, ilmastikust ja valmimistähtaegadest võib tööaeg muutuda. Töö tempo ja tööülesanded on vahelduvad. Ehitusplekksepa töö on füüsiliselt raske ja pingeline. Töötatakse peamiselt välitingimustes ja erinevatel kõrgustel. Töötades tuleb sageli tõsta ja teisaldada raskeid ehitusmaterjale ning tegutseda sundasendites, nt põlvitades või kükitades. Suvel kuumaga töötades võib tekkida ülekuumenemisoht, sest päikese käes on katusel temperatuurid kõrgemad. Ehitusplekksepad peavad hoolega jälgima ohutustehnikat, kasutama töökindaid, kiivrit, vajadusel kaitseprille (päikese peegeldus plekk-katusel). Ohupiirkondades või katuseservadel töötades tuleb kasutada spetsiaalset turvavarustust (turvarakmed vm). Turvanõuete eiramise ning hooletu käitumise tagajärjel võivad juhtuda raskete kehavigastuste või lausa surmaga lõppevad tööõnnetused.

Oma töös kasutab ehitusplekksepp mitmesuguseid mehaanilisi- ja elektritööriistu: plekikäärid, valtsitangid, pihid, mõõte- ja märkevahendid, plekksepaahamrid, valtsirauad, jootmisvahendid jne.

A.2 Tasks

- A.2.1 Plekkdetailide valmistamine
- A.2.2 Aluskatte ja roovituse paigaldamine katustele ja seintele
- A.2.3 Tööplatsi ettevalmistamine ja vajalike materjalide ladustamine
- A.2.4 Ripprennidega vihmaveesüsteemide paigaldamine
- A.2.5 Profiilplekk-katuste ja fassaadielementide paigaldamine
- A.2.6 Valtsplekk-katuste paigaldamine
- A.2.7 Madalama kvalifikatsiooniga ehitusplekksepa nõustamine ja juhendamine

A.3 Professional preparation

Üldjuhul on 4. taseme ehitusplekksepana töötaval inimestel kas erialane kutseharidus ja kutsealane töökogemus ehitusettevõttes või keskharidus ning kutsealane töökogemus ehitusettevõttes.

A.4 Most common occupational titles

Katuseplekksepp, ehitusplekksepp.

A.6 Relevant skills for the future

Ehitusvaldkonna spetsialistide töös muutub järjest olulisemaks ehitusprotsessi kui terviku mõistmine, teadlikkus rohemajanduse põhimõtetest ehituses, energiatõhususe nõuetega arvestamise, lammutus- ja ehitustööde käigus tekkivate jäätmete korrektse sorteerimise ning saastatuse ärahoidmise oskus (tagamaks ressursside maksimaalset ringlussevõttu). Samuti jooniste lugemise, sh 3D-jooniste, ning erialaste veebi- ja nutiseadmete rakenduste kasutamise oskus.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Ehitusplekksepp, tase 4 kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste ja kõikide kohustuslike kompetentside tõendamine.

B.2 General skills of Whitesmith, EstQF Level 4

1. Väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise; suhtleb konstruktiivselt hoiab häid suhteid kolleegidega; tuleb toime keerukates suhtlusolukordades.
2. Kohandub meeskonnaga; teab ja arvestab enda ja teiste rolli meeskonnas; peab kinni meeskonna liikmete vahelistest kokkulepetest; on avatud koostööle ja toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist; jagab meeskonnaliikmetega vajalikku informatsiooni; korraldab enda tööloogu sujuva toimimise, lähtudes juhistest.
3. Mõistab pideva õppimise ja enesearendamise vajadust; seab eesmärgid professionaalseks arenguks; omandab uusi teadmisi ja oskusi ning rakendab neid oma töös.
4. Mõistab ehitusprotsessi ja nende järjestatust (üldine arusaam ehitustegevusest ja energiatõhususest ehitiste ehitamisel ehitustööde ettevalmistamisest kuni ehitise valmimiseni) ja arvestab seda oma töös.
5. Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate paigaldusjuhendeid ja etteantud kvaliteedinõudeid ning asjakohaseid EVS standardeid.
6. Tunneb tööks vajalikke mõõte vahendeid/instrumente ja nende tööspetsiifikat ja kasutab neid töö tegemisel hoiab neid korras järgides kasutus ning hooldusjuhiseid.
7. Käitleb ehitusjäätmekäitlust vastavalt juhistele.
8. Oskab lugeda ja saab aru ehitusjoonistest ja projektdokumentatsioonist. Määratleb vajadusel tööks vajalikud materjalid ja materjalide mahud.
9. Kasutab oma töös ergonoomilisi, energiasäästlikke ja ohutuid töövõtteid ning isikukaitsevahendeid, järgides kõikides tööprotsessietappides tööturvise-, keskkonnanõudeid (sh tööaluste (väiketellingute) - ja ohutuspiirete paigaldamine, tagab töökoha valgustatuse, järgib ohutusnõudeid töötamisel töstemehhanismide haardealas).
10. Tegutseb õnnetusjuhtumi korral vastavalt kokkulepitud juhistele, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.
11. Tugineb oma töös algteadmistele energiatõhususest, ehitusfüüsikast (sh soojusisoleerimine, niiskuse- ja hüdrosisoleerimine, tuulutus), katuse- ja seadmetega seonduvate ehitusmaterjalide omadustest ja lähtub keskkonna tingimustest.
12. Kasutab oma igapäevatöös arvutit iseseisva kasutaja tasemel (vt lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala).
13. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused) koos erialase sõnavaraga ja ühte võõrkeelt tasemel A2.

B.3 Competences

B.3.1 Plekkdetailide valmistamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

1. Koostab vastavalt vajadusele detaili tööeskiisi või šablooni.
2. Märgib eskiisilt või tööülesandest lähtuvalt mõõdud plekile ja lõikab nende põhjal välja erikujulisi ja keerulisemaid detaile.

3. Ühendab tasapinnalisi ja kumeraid detaile ühe- või kahekordse püst- või lamavaltsi, nurkvaltsi või jootmisega.	
B.3.2 Aluskatte ja roovituse paigaldamine katustele ja seintele	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Paigaldab aluskatte katustele ja seintele. 2. Paigaldab katusele või seinale nõuetekohase (nt vastavalt projektile või tootjapoolsele paigaldusjuhisele vm) roovituse.	
B.3.3 Tööplatsi ettevalmistamine ja vajalike materjalide ladustamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Piirab töötsooni ja veendub, et materjalide ladustamise alal ei oleks ülearuseid esemeid jne. Ladustamisel järgib vastutava isiku juhiseid, terastoodete ladustamise nõudeid ja hoone kandekonstruktsioonide koormamise piiranguid. Materjali katusele tõstmisel paigaldab turvapiirded. 2. Kinnitab või koormab materjalid nii, et need ei hakkaks tuule või muude tegurite mõjul liikuma. 3. Katab asjakohaseid vahendeid kasutades ladustatud materjalid, kaitsmaks neid ilmastikumõjude eest.	
B.3.4 Ripprennidega vihmaveesüsteemide paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Määrab vajaliku vihmaveesüsteemi detailide koguse. Tellib õiges koguses ja õigete mõõtudega vihmaveesüsteemi detailid ja tarvikud, arvestades katuse kaldeid, seina tüüpi ja äravoolualade suurst. Võrdleb projektis esitatud vihmveesüsteemi läbilaskevõime vastavust katuse parameetritega, erinevuse korral teavitab sellest vahetut tööjuhti. 2. Märgib hoonele vihmaveesüsteemi paigaldamiseks vajalikud mõõdud. 3. Paigaldab vihmaveesüsteemi vastavalt antud juhisele. Kinnitab ja tihendab selle. Teeb vajadusel jootmistõid vihmaveesüsteemidele.	
B.3.5 Profiilplekk-katuste ja fassaadielementide paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Töötleb profiilplekke ja lisaplekke, lähtudes katuse eripärast. Paigaldab, kinnitab ja tihendab katuse valmisdetailide, lähtudes tootjapoolsest paigaldusjuhendist. 2. Töötleb fassaadide plekk-katteid ja lisaplekke. Paigaldab, kinnitab ja tihendab neid vastavalt tootjapoolsele paigaldusjuhendile.	
B.3.6 Valtsplekk-katuste paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Teeb eskiisjoonise, lähtudes katuse reaalsestest mõõtudest. Arvestab välja vajamineva materjali koguse. 2. Töötleb eelvaltsitud paane ja tasapinnalisi käsivalts detaile vastavalt vajadusele. 3. Paigaldab ja kinnitab eelvaltsitud paane, kasutades erinevaid valtsimistehnikaid. 4. Paigaldab tasapinnalisi ja ruumilisi käsivalts detaile, kasutades erinevaid valtsimistehnikaid. 5. Valtsib vastavatest detailidest katusepealse renni.	
B.3.7 Madalama kvalifikatsiooniga ehitusplekksepa nõustamine ja juhendamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Juhendab madalama kvalifikatsiooniga kolleege, pakub tuge tekkinud probleemide ja küsimuste lahendamisel; aitab tõsta juhendatava töö kvaliteeti, õpetades vajalikke ja kasulikke töövõtteid. 2. Jälgib juhendatava töö kvaliteeti ja kehtestatud nõuetest kinnipidamist. 3. Annab juhendatavale selgesõnaliselt ja õigeaegselt tagasisidet tema tegevuse kohta.	

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	22-14122021-1.1.1/6k

2. Occupational qualification standard compiled by:	Kaupo Jälle, AS Jälle ja Ko Kalvi Kondio, OÜ Valtsimees Peeter Kärp, Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liit Erki Loigom, AS Toode Aivo Andrekson, Eesti Isolatsiooni Ettevõtjate Liit Ain Pihl, Rändmeister OÜ
3. Occupational qualification standard approved by:	Architecture, Geomatics, Construction and Real Estate
4. No. of decision of Sectoral Council	40
5. Date of decision of Sectoral Council	14.12.2021
6. Occupational qualification standard valid until	05.05.2027
7. Occupational qualification standard version no.	6
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	7121 Roofers
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Whitesmith, EstQF Level 4
Finnish:	Peltiseppä
Russian:	Жестянщик
C.3 Annexes	
Lisa 1 Language skills level descriptions	
Lisa 2 Scale of self-assessment in digital competence	